

Osviitta[®]-puolivuotisraportti 2020

30.11.2020

Jukka Jonninen

Viivain Oy

The logo for Viivain, featuring the word "VIIVAIN" in a bold, white, sans-serif font. The letters "V" and "A" are stylized with multiple parallel lines, giving the logo a sense of motion or depth. The logo is positioned above a thin white horizontal line that spans the width of the slide.

VIIVAIN

Ennakoi | Analysoi | Raportoi

Johdanto

Osviitta®-puolivuotisraportti

- Osviitta®-tietopalveluun kuuluva puolivuotisraportti tarjoaa välitilinpäätöksen ammattikorkeakoulun kuluvaan vuoteen
- **Raportti lähetetään ammattikorkeakouluille laajempuna versiona, missä jokainen rahoitusmittari käsitellään ammattikorkeakoulun näkökulmasta**
- **Kaikille saatavana on puolivuotisraportin versio, missä on mukana valtakunnalliset tiedot**
- Puolivuotisraporttiin on koottu tammi-kesäkuun tiedot vuodelta 2020 käyttäen lähteenään Extra Vipusta sekä EU-rakennerahastojen EURA-tietokantaa
 - Tietoa saadaan kattavasti amk-valmistuneista, opintopistemittareista sekä AVOP-opiskelijapalautteesta
 - Lisäksi vahvasti suuntaa antavaa tietoa saadaan ulkopuolisesta TKI-rahoituksesta (EU-rakennerahastojen osalta) sekä julkaisuista
 - Työllistymisestä ja uraseurantakyselystä voidaan muodostaa suuntaa antavat ennusteet niiden tulosten kytkeytyessä vahvasti tutkintomääriin
- Vuodesta 2019 poiketen puolivuotisraportin esitystapa on muuttunut → enää ammattikorkeakoulun alkuvuoden tulosta ei verrata ensisijaisesti sen edellisvuoden tulokseen, vaan alkuvuoden toteuman pohjalta rakennetaan varhainen ennuste koko vuoden tuloksesta ja asemoitumisesta suhteessa muihin ammattikorkeakouluihin
 - Osasyynä muutokseen on käyttäjien palaute ja ehdotukset Osviitta-tietopalvelun [palautekyselyssä](#)
 - Palautekysely on pysyvästi auki ja sen palautteeseen pyritään reagoimaan Osviitan kehittämisessä
 - Uudella raportointitavalla puolivuotisraportti kytkeytyy entistä jouhevammin muihin Osviitan raportteihin
- **Ammattikorkeakoulujen prosessit ja aikataulut tietojen syöttämiselle operatiivisiin järjestelmiin eroavat toisistaan**
 - Tämä on huomioitu puolivuotisraportissa soveltamalla tehdyissä ennusteissa osittain alkuvuoden 2020 tulosten vertailua ammattikorkeakoulun alkuvuoden 2019 tuloksiin

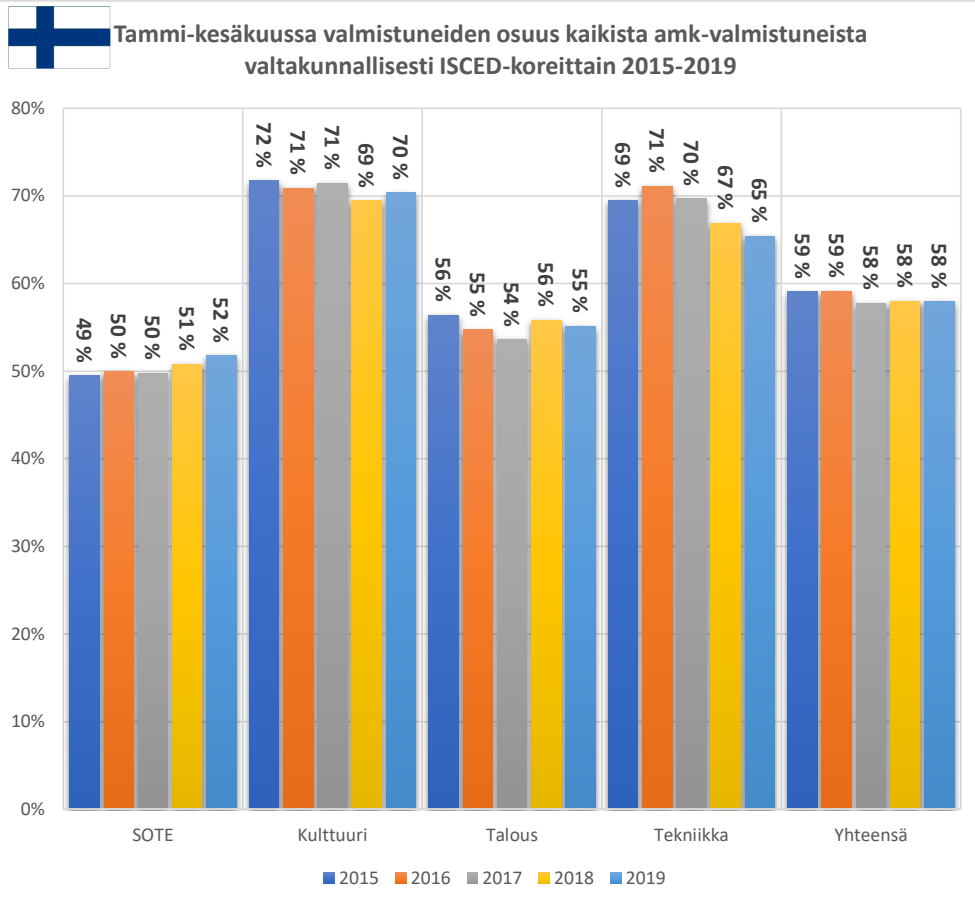
Osviitta®-puolivuotisraportin esitystapa ja metodologia

- Raportti jakautuu seitsemään osioon, joista kuusi ensimmäistä keskittyvät yksittäiseen rahoitusmittariin ja viimeinen kaikkien tulosten ja ennusteiden yhteenvedoon
- Mittarikohtaisissa osioissa:
 - Kunkin rahoitusmittarin osalta käydään läpi ensin valtakunnallinen yleiskatsaus ja esitetään sen jälkeen ammattikorkeakoulun tulokset
 - Kaikissa mittareissa esitetään vertailun vuoksi neljän edellisvuoden tulokset sekä tammi-kesäkuun että koko vuoden osalta sekä valtakunnallisesti että ammattikorkeakoulun osalta
 - Jokaisesta mittarista on toteutettu alkuvuoden perusteella tehty ennuste koko vuoden tuloksesta sekä valtakunnallisesti että ammattikorkeakoulun osalta
 - Vertailun syventämiseksi tätä puolivuotisraportin ennustetta verrataan myös keväällä tehtyyn simulaatiotyökalun version 2.5 ennusteeseen
 - Lopuksi esitetään myös ammattikorkeakoulun asemoinnin kehitys ja siihen liittyvät ennusteet samalla metodologialla
 - Opiskelijapalaute-osiossa käydään läpi rahoituspisteiden lisäksi laadullisia seikkoja, kuten ammattikorkeakoulun tuloskehitys kysymysryhmittäin
- Raportin viimeisessä osassa kaikki alkuvuoden tuloksista tehdyt ennusteet kootaan yhteen ja esitetään näiden pohjalta tehty kokonaisennuste ammattikorkeakoulun vuoden 2020 tuloksista ja asemoitumisesta
 - Asemointi esitetään samalla metodologialla kuin Mittaritulokset-raportissa
- Mittarikohtaisissa osioissa esitetään vuodesta 2020 kaksi ennustetta:
 - **“2020 2.5”**: Simulaatiotyökalun v2.5 tammi-huhtikuun tietojen pohjalta koottu ennuste keväältä 2020
 - **“2020 PVR”**: Uusi tammi-kesään tietojen pohjalta koottu puolivuotisraportin ennuste, mikä korvaa em. simulaatiotyökalun ennusteen

AMK-tutkinnot

AMK-tutkintoja tarkastellaan neljästä näkökulmasta

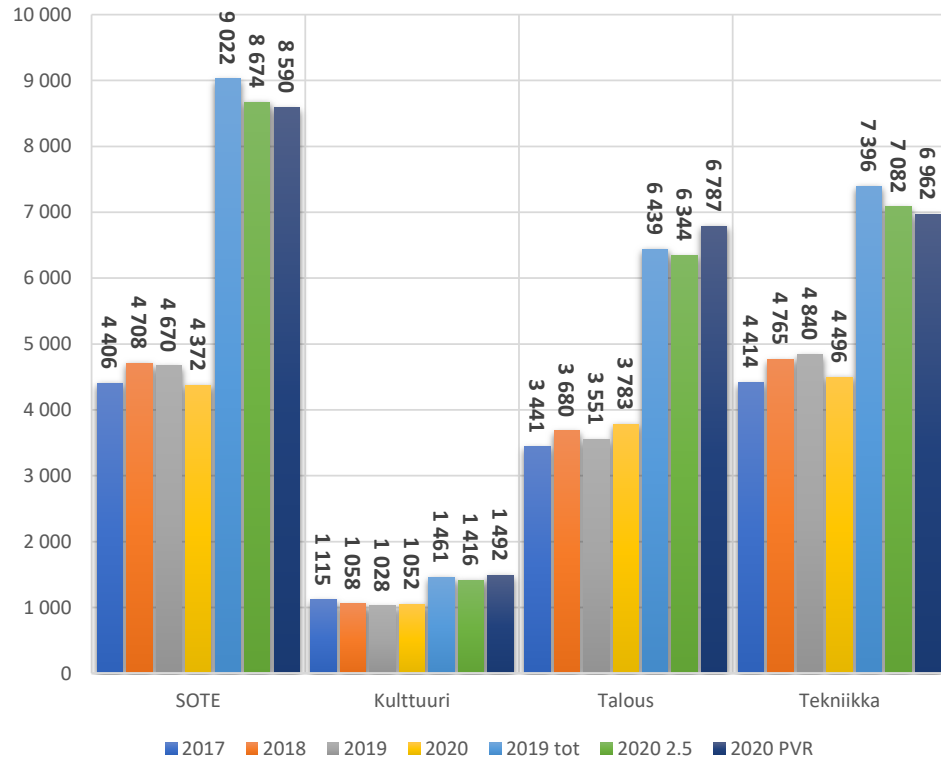

- Puolivuotisraportissa tarkastellaan tammi-kesäkuun amk-tutkintojen toteumatietoja neljästä eri näkökulmasta:
 - Tutkinnot
 - Määräajassa valmistuminen
 - Aikaisempi korkeakoulututkinto
 - Rahoituspisteet
- Näissä kaikissa vuoden 2020 tammi-kesäkuuta verrataan aiempien vuosien vastaavaan ajankohtaan sekä valtakunnallisesti että tarkasteltavan ammattikorkeakoulun osalta
- Koko vuodelle toteutetaan ennuste sekä valtakunnallisesti että jokaisen ammattikorkeakoulun kohdalla erikseen
- Amk-tutkintojen ennusteessa käytetään 12 kuukauden kumulatiivisen (7/2019 – 6/2020) toteuman sekä puhtaasti alkuvuoden trendin perusteella lasketun ennusteen keskiarvoa
- Rahoituspisteissä oletetaan, että ammattikorkeakoulukohtainen vuonna 2019 toteutunut tammi-kesäkuun ja heinä-joulukuun valmistuneiden keskiarvon ero säilyy myös vuonna 2020
- Ennusteet ottavat siis huomioon sen, että tammi-kesäkuussa valmistutaan eri tutkinnoista kuin heinä-joulukuussa
- Tämä ero näkyy myös viereisestä kuvasta: alkuvuonna valmistutaan suhteessa enemmän tekniikasta ja kulttuurista, loppuvuonna sotesta ja taloudesta
- Aikataulutuksessa suhdeluvut on laskettu ammattikorkeakoulukohtaisesti
- Mikäli ammattikorkeakoulun valmistumisen aikataulutuksessa on tapahtunut muutoksia vuoteen 2019, vaikuttaa tämä ennusteeseen, mikä lukijan on hyvä huomioida ja reflektoida puolivuotisraportista tekemissään johtopäätöksissä

Valtakunnallisesti selkeätä laskua amk-tutkinnoissa

Tammi-kesäkuun valmistuneet koko Suomessa 2017-2020 sekä vuoden 2019 toteuma ja ennuste vuodelle 2020 ISCED-koreittain (valmistuneiden lukumäärä, kpl)

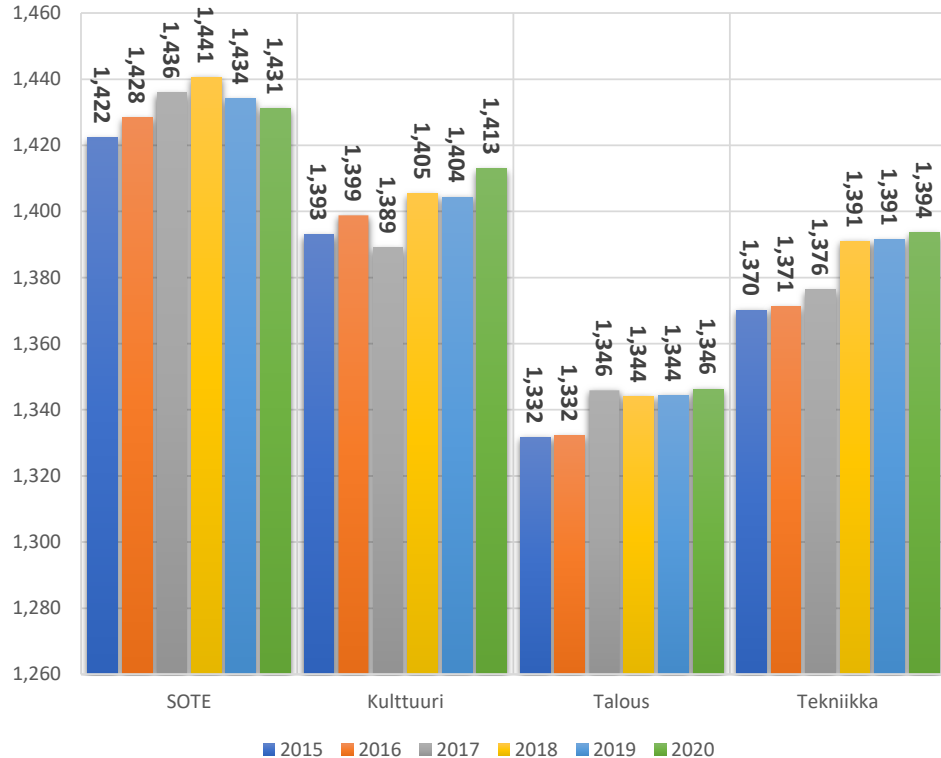

- Valtakunnallisesti alkuvuoden amk-tutkinnoissa nähtiin selkeä laskutrendi, mikä painottui soten (-298 tutkintoa) ja tekniikan (-344) ISCED-koreihin
- Yllättäen talouden ISCED-korista valmistui jopa selkeästi viime vuotta enemmän (+232) opiskelijoita
- Amk-tutkintomäärien laskua oli ennakoitu jo keväällä, koko vuoden 2020 tutkintomäärän ennusteen oltua mm. koronaan liittyvistä syistä 23 517, eli 801 tutkinnon pudotus vuoden 2019 toteumaan
- Ensimmäisen vuosipuoliskon perusteella koko vuoden tarkennettu ennuste on 23 832 tutkintoa, eli 486 tutkinnon lasku vuodesta 2019
- Soten ja tekniikan ISCED-koreissa lasku on ollut kuitenkin ennakoituakin suurempi, kun vastaavasti talouden ISCED-korissa tapahtunutta selvää nousua ei oltu ennakoitu
- Koronan vaikutus tekee ennusteesta epävarman, esimerkiksi kevään [heikko työllisyystilanne](#) voi johtaa valmistumisen viivästymiseen ja nyt ennakoitua suurempaan vuosipudotukseen tutkintomäärissä

Positiivinen kehitys jatkuu valmistumisnopeudessa

Tammi-kesäkuussa amk-tutkintoon valmistuneiden keskimääräinen määräaika kerroin valtakunnallisesti ISCED-koreittain 2015-2020
(ka. määräaika kerroin, skaala 1,0 - 1,5)

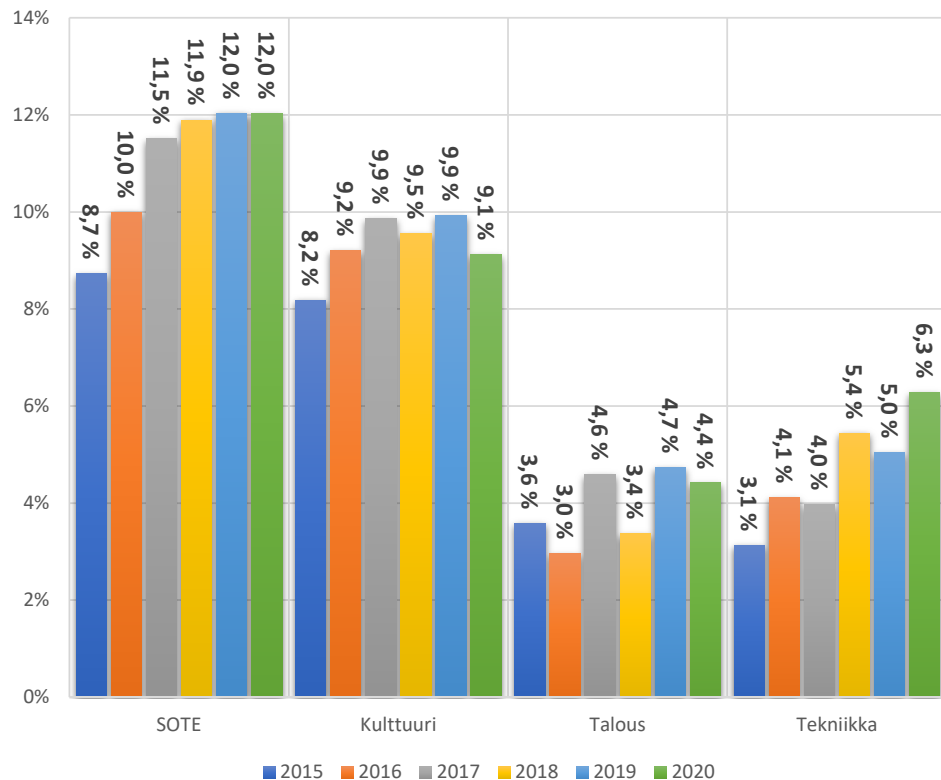

- Määräajassa valmistuneen määräaika rahoituskerroin on 1,5, enintään 12kk määräajan ylittäneen 1,3 ja yli 12kk määräajan ylittäneen 1,0
- Näistä voidaan laskea keskimääräinen valmistumiskerroin, mikä kuvastaa hyvin valmistumisnopeuden kehitystä ja ISCED-korien eroja
- Myönteinen kehitys valmistumisnopeudessa jatkui myös alkuvuonna 2020, varsinkin kulttuurin ja tekniikan valmistuneiden kohdalla
- Sen sijaan sote-alalta valmistuttiin jo toista alkuvuotta peräkkäin aiempaa hitaammin
- Talouden ISCED-korissa valmistuminen nopeutui hieman suhteessa alkuvuoteen 2018 ja 2019 keskiarvon noustessa myös hieman aiemman ennätyksen 2017 paremmalle puolelle

Tekniikasta valmistuneilla yhä useammin aiempi tutkinto

Aiemman korkeakoulututkinnon suorittaneiden valtakunnallinen osuus tammi-kesäkuussa amk-tutkintoon valmistuneista ISCED-koreittain 2015-2020
(aiemman korkeakoulututkinnon suorittaneet kaikista amk-valmistuneista, %)

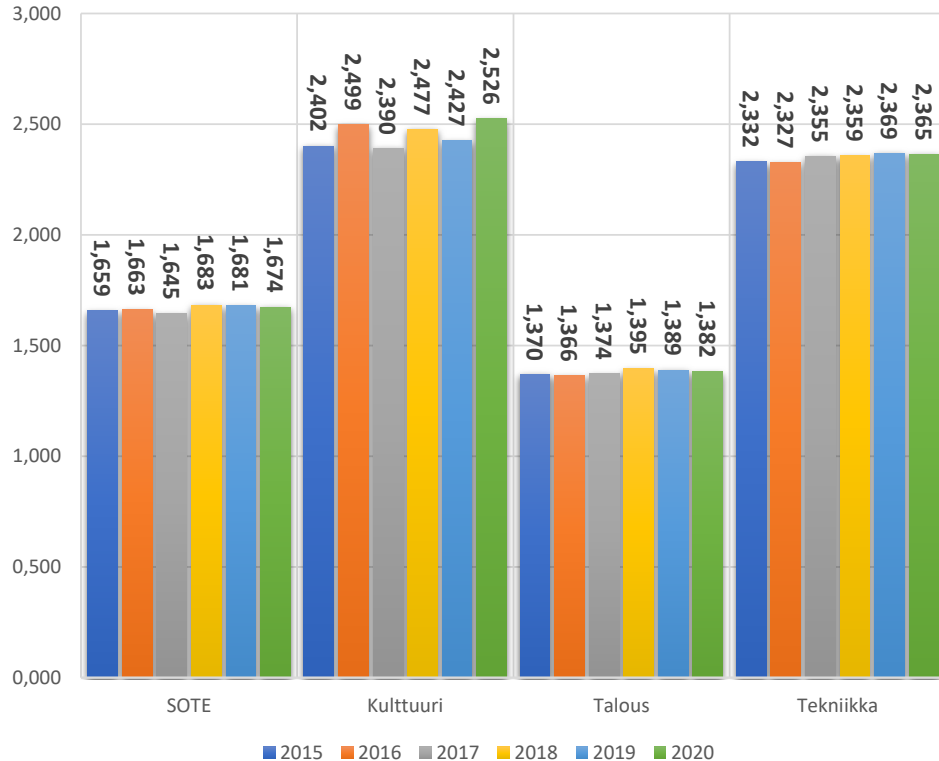

- Aiemman tutkinnon suorittaneiden osuus tammi-kesäkuussa valmistuneista oli soten ja talouden ISCED-koreissa hyvin lähellä alkuvuoden 2019 lukemia
- Tekniikassa nähtiin kuitenkin varsin suuri 1,3 prosenttiyksikön nousu, mikä oli jatkoa jo vuosia kestäneelle kasvutrendille, jonka aikana aiemman korkeakoulututkinnon suorittaneiden tekniikan valmistuneiden osuus on peräti yli kaksinkertaistunut vuodesta 2015
- Kulttuurin ISCED-korissa on nähtävissä päinvastainen suuntaus, kun alkuvuonna 2020 valmistuneista aiemman korkeakoulututkinnon oli suorittanut pienin osuus sitten vuoden 2016
- Soten ISCED-korissa nopea kasvu on tasaantunut vakiintuen noin 12 % tasolle

Pientä laskua keskimääräisissä rahoituspisteissä

Tammi-kesäkuussa amk-tutkintoon valmistuneiden keskimääräinen rahoituskerroin valtakunnallisesti ISCED-koreittain 2015-2020 (rahoituspisteiden, ts. tutkintopisteiden, lukumäärä, kpl, skaala 0,7 - 4,5)

- Määräajassa valmistumisen ja aiemman tutkinnon lisäksi amk-tutkinnon rahoituskertoimeen vaikuttaa tutkinnon rahoituskori
- Nämä kaikki kolme tekijää huomioiva keskimääräinen rahoituspistekerroin on muuttunut vain hieman alkuvuodesta 2019
- Suunta on kuitenkin suurten ISCED-korien kohdalla hienoisesti laskeva
- Merkittävä muutos on tapahtunut kulttuurin ISCED-korissa, missä rahoituskerroin on kasvanut peräti 0,1 pisteellä johtuen todennäköisesti osittain myös siirtymisestä keskimäärin kohti korkeamman rahoituskorin tutkintoja

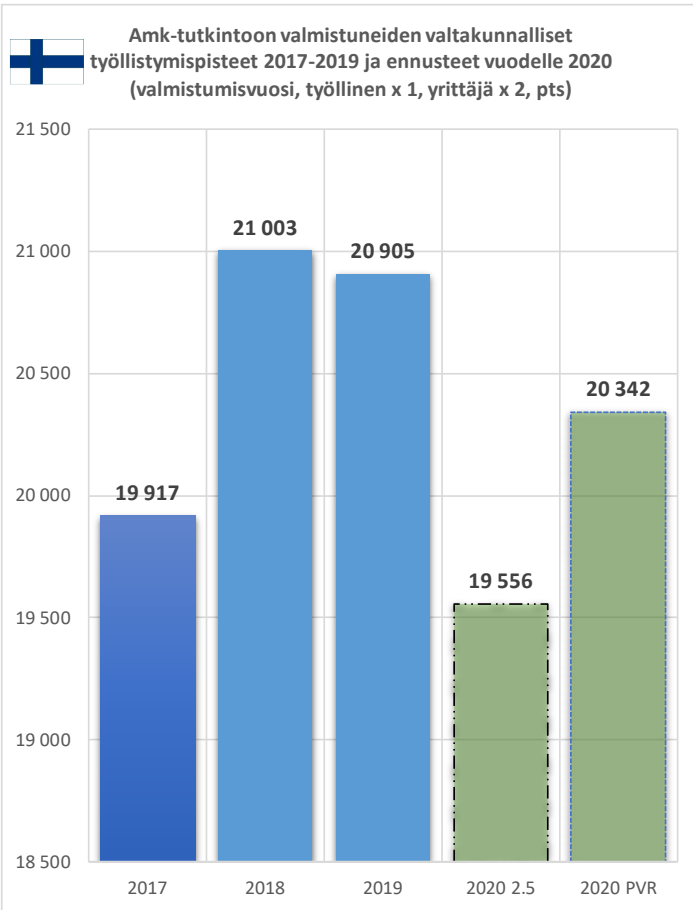
A grayscale photograph showing a group of people gathered around a table covered with various business documents. The documents feature charts, graphs, and tables. One person's hand is visible, pointing at a document. Another person is holding a pen over a document. The scene is dimly lit, creating a professional and focused atmosphere. The text 'Työllistymisen mittarit' is overlaid in the bottom left corner.

Työllistymisen mittarit

Työllistyminen ja laadullinen työllistyminen

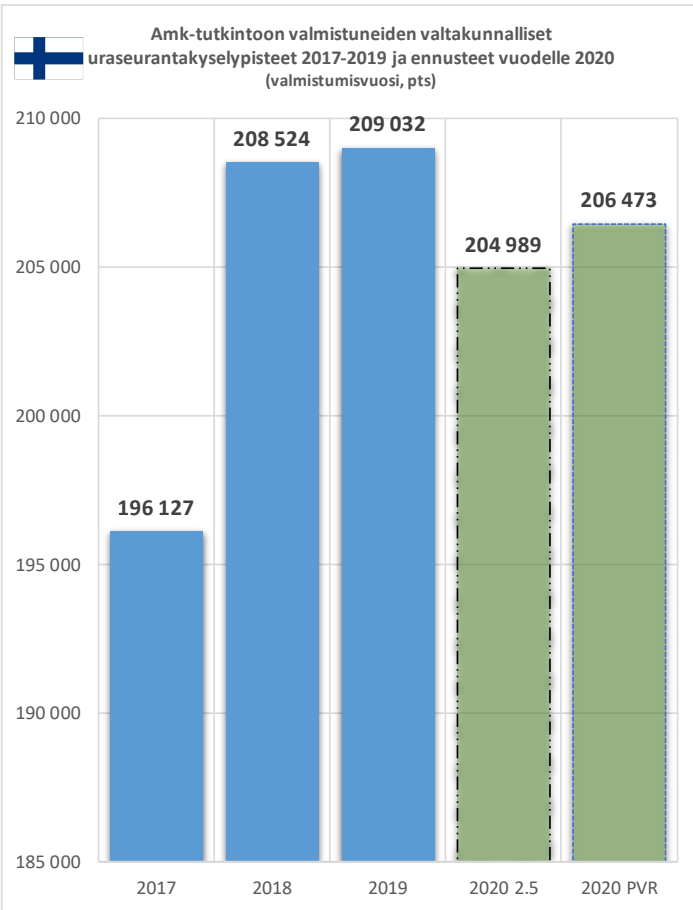
- Työllistymiseen liittyvät rahoitusmittarit vaikuttavat ammattikorkeakoulujen rahoitukseen viiveellä
- Vuoden 2021 rahoituksessa huomioidaan vuosina 2015, 2016 ja 2017 amk-tutkintoon valmistuneiden asema työmarkkinoilla vuosi valmistumisen jälkeen
- Vastaavasti vuoden 2021 rahoituksessa huomioidaan vuosina 2013 ja 2014 amk- ja yamk-tutkintoihin valmistuneilta kerätty uraseurantakyselyn palaute
- Vuonna 2020 valmistuneiden tulokset vaikuttavat siis:
 - Työllistyminen: vuosien 2024-2026 rahoitukseen
 - Uraseurantakysely: vuosien 2027-2029 rahoitukseen
- Puolivuotisraportissa työllistymisen mittarit käsitellään samalla tavalla kuin Mittaritulokset-raportissa
 - Vuonna 2020 valmistuneisiin sovelletaan viimeisintä toteumatietoa työllistymisestä ja uraseurantakyselystä ja lasketaan tällä tavoin ennuste tulevasta rahoitusvaikutuksesta
- Työllistymismittarissa sovelletaan uusinta vuonna 2017 valmistuneiden tietoa vuodelta 2018
 - Tämä ei ollut tiedossa simulaatiotyökalun v2.5 tekovaiheessa ja toteuma oli varsin paljon ennakoitua suurempi → tästä syystä ero vuoden 2020 ennusteiden (2.5 vs. PVR) voi olla varsin suuri, koska siinä on mukana tämä ennusteen toteutunut ero, valmistuneiden lukumäärän ennusteen ero sekä valmistuneiden ISCED-koriin jakautumisen toteutunut ero

Tutkintojen määrän lasku vaikuttaa työllistymiseen

- Ammattikorkeakoulututkintojen ennakoitu noin 500 kappaleen lasku vuodesta 2019 vaikuttaa myös työllistymispisteiden ennusteeseen
- Uusin, vuoden 2017 valmistuneiden 2018 työmarkkina- asemasta saadun tiedon mukaan tehty ennuste vuonna 2019 valmistuneille on 20 905 pistettä
- Tämä laskee vuonna 2020 valmistuneiden osalta ennusteen mukaan noin 20 300 pisteeseen
- Puolivuotisraportin ennuste on huomattavasti simulaatiotyökalu v2.5 suurempi, koska vuonna 2017 valmistuneiden työllistymistoteuma oli selvästi ennakoitua parempi
- Todennäköisesti vuonna 2017 valmistuneiden hyvää tulosta selittää valmistuminen hyvään työmarkkinatilanteeseen
- Samasta syystä vuonna 2020 valmistuneiden toteuma saattaa jäädä merkittävästikin mekaanisesti laskettua 20 342 alemmalle tasolle, mikäli koronaviruksen vaikutusvastavalmistuneiden työmarkkinatilanteeseen toteutuu pelätyllä tavalla
 - Tätä ei kuitenkaan siis oteta ennusteessa toistaiseksi huomioon

Uraseurantakyselyn pisteet valtakunnallisesti varsin vakaina

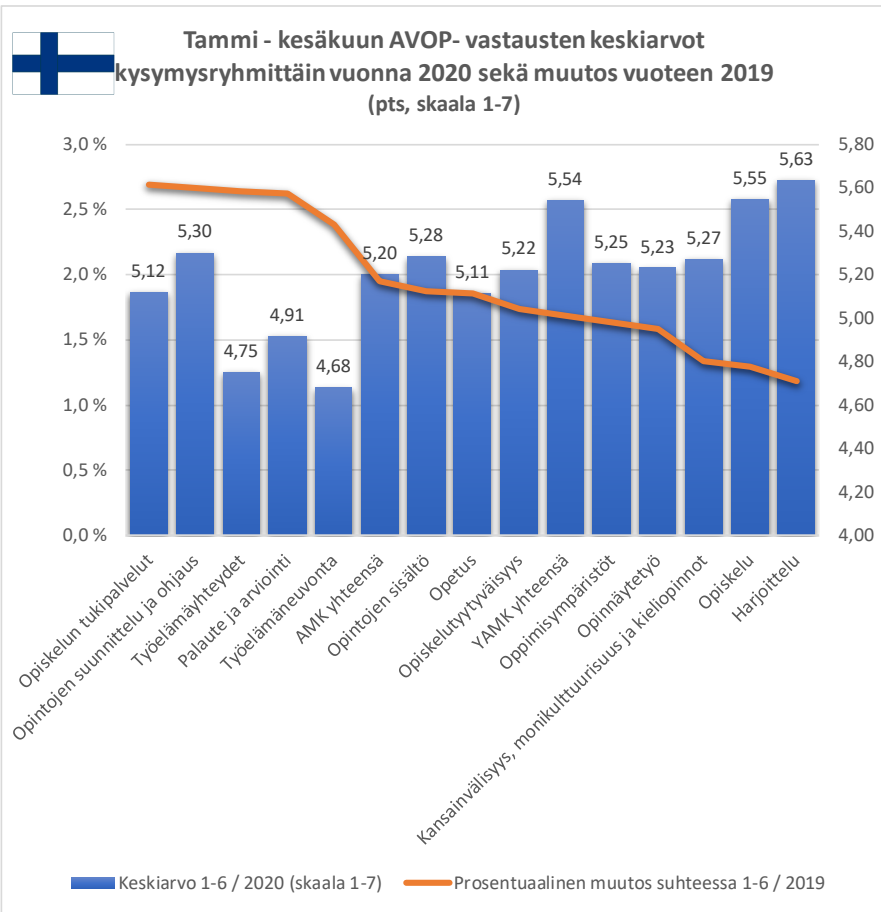

- Uraseurantakyselyn pisteissä lasketaan amk-tutkintoon valmistuneiden ohella myös yamk-tutkintoon valmistuneiden vastaukset
- Koska yamk-tutkintoon valmistuneiden määrän ennakoidaan kasvavan varsin rajusti, kompensoi tämä suuren osan ennakoidusta amk-valmistuneiden aiheuttamasta laskusta uraseurantakyselypisteissä
- Valtakunnallisella tasolla pudotuksen ennakoidaan jäävän noin 2 500 pisteeseen, mikä on noin 1 500 pistettä simulaatiotyökalussa ennakoitua pienempi lasku
- Ennusteet ovat luonteeltaan hyvin epävarmoja, sillä viimeisin toteumatieto on vuodelta 2014 valmistuneista, mutta ne antavat suuntaa antavaa tietoa etenkin ammattikorkeakoulujen suhteellisesta asemasta, mikäli vastausprosentti ja vastauskeskiarvot pysyvät nykyisellä tasolla

Opiskelijapalaute

Valtakunnalliset AVOP-tulokset 1-6 / 2020

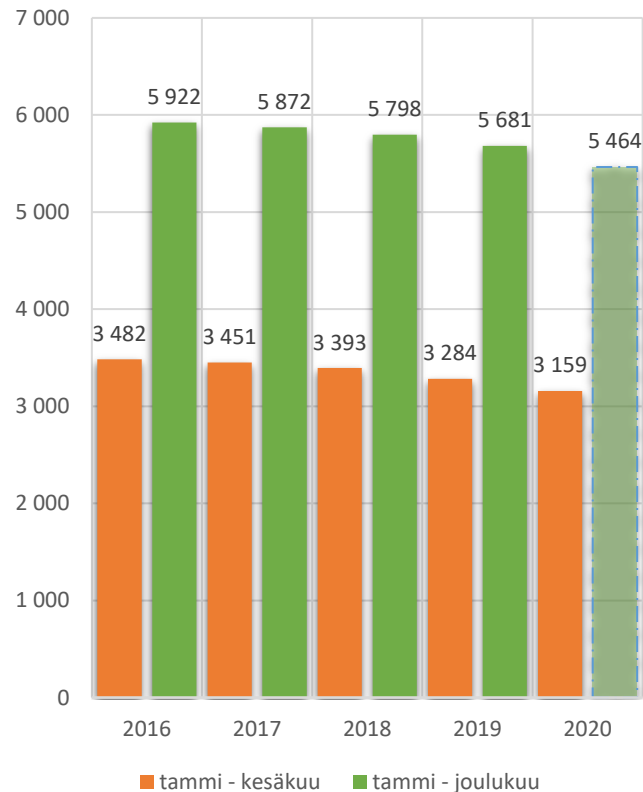
- Alkuvuoden AVOP-tulokset paranivat erittäin tuntuvasti, keskimäärin peräti 0,1 pistettä
- Parannus on suurin AVOP-kyselyn historiassa jatkaen opiskelijapalautteen positiivista tulostrendiä
- Tuntuvimmin tulokset kohenivat opiskelun tukipalveluihin kytkeytyvissä kysymysryhmissä, kuten tukipalveluissa sekä opintojen suunnittelussa ja ohjauksessa
- Suhteessa pienintä parannus oli harjoittelua, opiskelua ja kansainvälisyyttä koskevissa kysymysryhmissä
- Eroja tulosparannuksessa selittänee osittain se, että eniten nousseissa kysymysryhmissä keskiarvo oli valmiiksi hieman muita alempi, joten parannusvaraa oli olemassa
 - Heikoimmin pärjänneissä tilanne oli päinvastainen
- Erot tulosparannuksessa olivat varsin pieniä: +1,2 % - +2,7 %, eli parannusta tapahtui kaikissa kysymysryhmissä

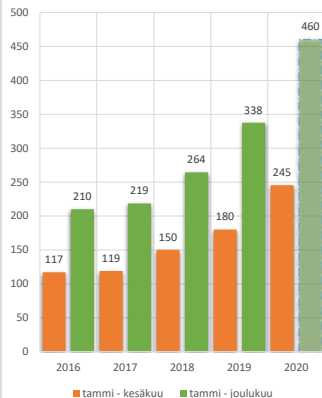
Opintopisteet

Valtakunnalliset trendit opintopistekertymissä 1-6 / 2020

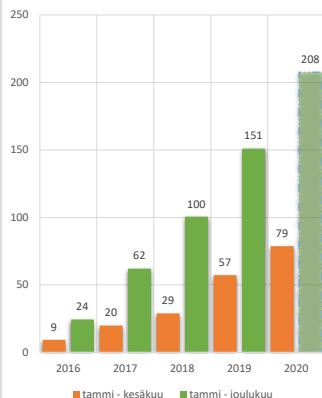
Tutkinto-opiskelijoiden opintopisteet 2016-2020
(1 000 pts)

Jatkuvan oppimisen opintopisteet 2016-2020
(1 000 pts)

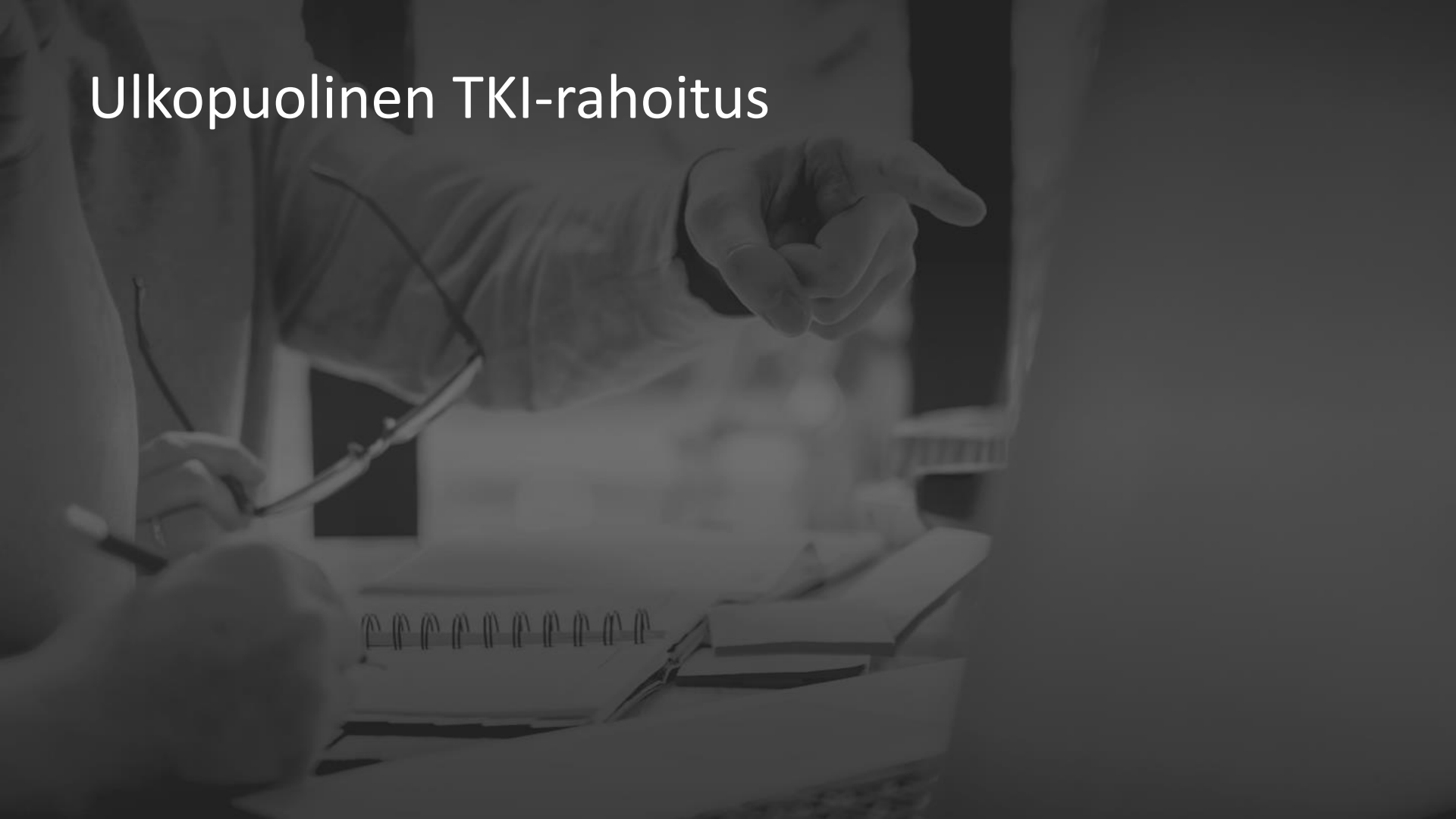

Yhteistyöopintopisteet 2016-2020
(1 000 pts)

- Opintopistetiedot on haettu Extra Vipusesta 18.7.2020
 - Extra Vipusen luvut elävät hieman, joten ne eivät ole aivan samat kuin mitä ammattikorkeakoulujen rahoituksen perusteena on käytetty esim. jatkuvassa oppimisessa
- Vuoden 2020 ennusteessa oletetaan loppuvuoden kertymän olevan suhteessa tammi-kesäkuun kertymään samanlainen kuin vuonna 2019
- Tutkinto-opiskelijoiden opintopistemäärien lasku (-4 %) on jatkunut ennusteen ollessa nyt alle 5,5 miljoonaa opintopistettä
- Jatkuvan oppimisen opintopisteissä on nähty erittäin voimakas 36 % kasvu, mikä jatkuessaan nostaisi koko vuoden opintopistemäärää selvästi yli 100 000:lla suhteessa vuoteen 2019
- Yhteistyöopintopisteissä on vielä hieman suurempi 38 % kasvu, mikä jatkuessaan nostaisi kokonaismäärän jo yli 200 000
- Koronalla on todennäköisesti merkittävä vaikutus kaikkiin näihin tuloksiin ja tilanteen helpottaessa on mahdollista, että tutkinto-opiskelijoiden opintopisteet toteutuvat koko vuoden tasolla hieman alkuvuoden luvuista johdettua ennustetta korkeampana ja muiden opintopistekategorioiden hieman matalampana
- Laskelmiin on tehty myös joitain ammattikorkeakoulukohtaisia korjauksia tapauksissa, missä alkuvuoden toteuma tuottaisi käytetyllä metodologialla epärealistisen suuren tai pienen kokonaistuloksen
 - Tarkistetut ennusteet laskelmissa vuodelle 2020 ovat:
 - Jatkuva oppiminen 455 639 op
 - Yhteistyöopintopisteet 200 908 op

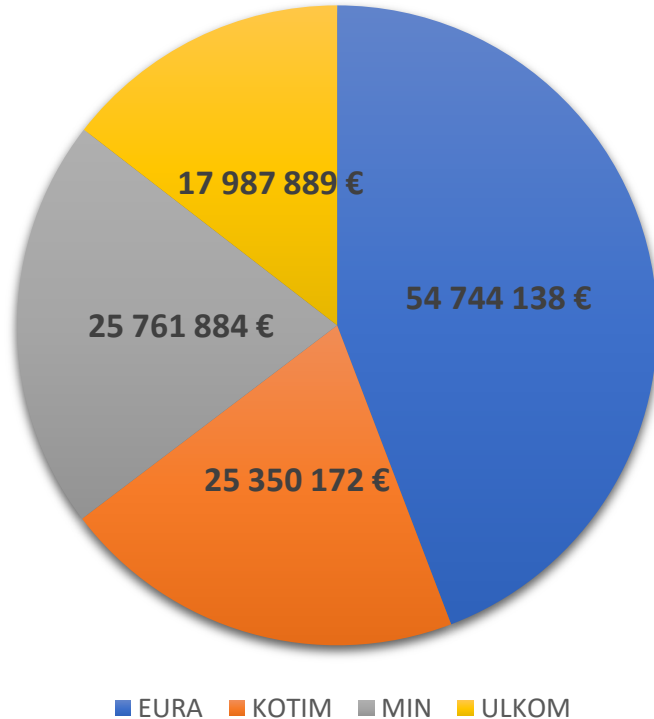
Ulkopuolinen TKI-rahoitus

Ulkopuolinen TKI-rahoitus vuonna 2020

Ennuste ammattikorkeakoulujen vuoden 2020 ulkopuolisesta TKI-rahoituksesta maksajaluokittain

- Ammattikorkeakoulujen ulkopuolinen TKI-rahoitus voidaan jakaa rahoittajan mukaan neljään luokkaan:
 - EU-rakennerahasto
 - Muu ulkomainen
 - Ministeriö
 - Muu kotimainen
- Näistä luokista vain EU-rakennerahastoista on saatavissa tietoa vuoden mittaan julkisista lähteistä
- EURA-tietokannan ongelmana on, että siinä näkyy rahoitus vain hankkeen vastuutahon mukaan ilmoitettuna, kun merkittävä osa ammattikorkeakoulujen rahoituksesta tulee muiden tahojen vetämissä hankkeissa toimimisesta – ja toisin päin ammattikorkeakoulujen vetämissä hankkeissa voi olla muita alitoteuttajia
- Ammattikorkeakoulujen vetämien hankkeiden saamasta rahoituksesta voidaan kuitenkin tehdä vahvasti suuntaa antavia johtopäätöksiä
- Puolivuotisraportissa on tarkasteltu vain EU-rakennerahastojen osuutta, mikä on hieman alle puolet kaikesta ulkopuolisesta TKI-rahoituksesta, muiden rahoituslähteiden ennusteet ovat samat kuin simulaatiotyökalun versiossa 2.5
- EU-rakennerahastoista on verrattu 1.1.2020 ja 2.7.2020 tilannetta maksujen osalta ja kerrottu luku 1,75:lla, jotta saadaan arvioitu ennuste koko vuodelle
- Mikäli tämä ennuste eroaa yli 20 % simulaatiotyökalun 2.5 (ennakointialgoritmin) ennusteesta, on ammattikorkeakoulun ennustetta korjattu ylös / alas
- Kokonaisuutena näyttää siltä, että EU-rakennerahastoista saatetaan maksaa hieman ennakoitua enemmän TKI-rahoitusta
 - EURA-ennuste ST 2.5: 53,4 M€ → PVR 2020: 54,7 M€
 - Kokonaisennuste: ST 2.5: 122,5 M€ → PVR 2020: 123,8 M€

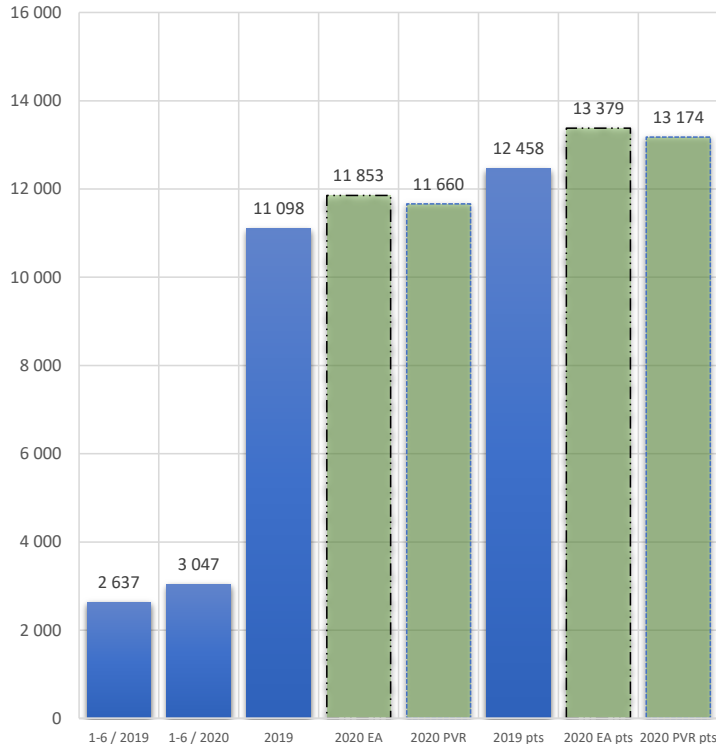

Julkaisut

Julkaisut vuonna 2020

Koko Suomen tammi-kesäkuun
julkaisumäärät 2019 ja 2020 sekä vuoden
2019 toteuma ja ennusteet vuodelle 2020

- Julkaisuista saadaan vuoden aikana reaaliaikaista tietoa Extra Vipusesta
- Haasteena on, että valtaosa – vuonna 2019 peräti 76 % – julkaisuista merkitään järjestelmiin vasta kesäkuun jälkeen
- Alkuvuoden julkaisuista ei siis voi tehdä kuin hyvin varovaisia päätelmiä koko vuoden toteumasta
- Vuoden 2020 tilannetta heinäkuun alusta voidaan kuitenkin verrata vastaavaan toteumaan viime vuodelta
- Vuonna 2020 julkaisuja on merkitty järjestelmään noin 400 kpl viime vuotta enemmän, prosenteissa +16 %
- Tilanne on käyty läpi ammattikorkeakouluittain ja osalle on tehty pieniä muutoksia vuoden 2020 ennusteeseen
- Koko Suomen tasolla julkaisujen lukumäärän ennustetta on korjattu alaspäin noin 200 kpl, eli kasvun ennakoidaan olevan hieman odotettua pienempää
- Julkaisuihin sovelletaan rahoitusmallissa Open Access –kerrointa, minkä pistemäärän ennakoidaan senkin kasvavan viime vuodesta, mutta hieman ennakoitua vähemmän
- Julkaisuihin liittyvät ennusteet ovat tässä vaiheessa vuotta vielä hyvin epätarkkoja, joten ammattikorkeakoulukohtaisiin ennusteisiin tehdyt tarkennukset ovat suurimmaksi osaksi maltillisia

Kysymyksiä, kommentteja ja
kehitysehdotuksia voi lähettää osoitteeseen
jukka.jonninen@viivain.fi

VIIVAIN

Ennakoi | Analysoi | Raportoi